

د ماشومانو د پرورش اړینود

د ۲۱ - ۸۱ کلنۍ پورې

روښانه پیل، روښانه راتلونکي

دا کتاب د هغو رضاعي ماشومانو په مرسته ډيزاين شوی دی چې تر پرورش الندي دي

خوندي يې وسائې!

بنايي کله نا کله يې کتلو ته اړتيا درپېښ یش

ده نوم:

زما د زېږېدلو نېټه

عمر

زما د رضاعي رسپرست نوم

دا کتاب د هغو رضاعي ماشومانو په مرسته ډيزاين
شوی دی چې تر پرورش الندي دي

فهرست

۴ مخ – زما د مهمو متاسونو د اړیکو جزئیات ۵ مخ

– هغه څه مې چې خوښ دي او نه دي خوښ – پوښتنلیک

۶ مخ – لومړۍ برخه – د کنکټ فوسټرنګ خدمات څوک دي؟ ۸ مخ –

دویمه برخه – تر پرورش الندي اوسېدل

۳۱ مخ – دریمه برخه – مالقاتونه ۴۱

مخ – څلورمه برخه – خوندي اوسېدل

هرکلی

دا کتاب ډیزاین شوی چې له تاسې سره د پرورش په پوهېدلو کې مرسته وکړي او ستاسې ځېنو احتیاط پوښتنو ته ځواب ووايي. دا تاسې ته د رضاعي مور او پالر په کور کې د اوسېدلو په هکله ټول موضوعات ترشېح کوي او دا چې فوسټرنګ ستاسې سره کومې مرستې کوالی پش په دې کتاب کې بیان شوي دي. تاسې به له هغو رضاعي مور او پالر سره اوسېږئ چې د کنکټ فوسټرنګ له خدماتو سره راجسر دي.

ستاسې د ټولنيزو خدماتو کارکوونکی به ستاسې سره وغږېږي چې ولې تاسې دلته اوسېږئ او ستاسې د راتلونکې په پالنولو کې به درسه کمک وکړي. مور غواړو چې تاسې خوندي او خوشحاله واوسئ او نوي شیان وازمؤئ.

دا کتاب ستاسې دی درسه به وي، هرکله مو چې غوښتل د یوې موضوع په هکله معلومات ومومئ نو کارولی یې شئ.

د ماشوم لپاره د رضاعي پرورش الرېنود، ۱۱-۱۲ کلي پروري

زما د مهمو متاسونو د اړيكو جزئيات

تاسې كوالى شئ له خپل رضاعي رسپرست نه د دې كتابچې په ډكولو كې مرسته وغواړئ.

زما نوم : .....

زه دلته اوسېرم (ادرس يې وليكئ) : .....

زما د رضاعي مور او پالر نومونه: .....

د تېليفون شمېره يې: .....

د كنكټ فوسټرنگ د ټولنيز مامور نوم: .....

زما د ټولنيزو خدماتو مامور نوم: .....

د تېليفون شمېره يې : .....

زما د سرگو ډاكټر نوم : .....

د تېليفون شمېره يې : .....

زما د IRO نوم : .....

د تېليفون شمېره يې : .....

ايميل يې: .....

زما مکتب : .....

زما د ډاكټر نوم : .....

د تېليفون شمېره يې : .....

زما د غاښونو ډاكټر: .....

د تېليفون شمېره يې : .....

هغه څه مي چې خوښ دي او نه دي خوښ – پوښتليک

زما د خوښې خواږه عبارت دي له: .....

زما د خوښې فلم: .....

زما د خوښې سندرغاړی/ د موسيقۍ ډله .....

زما خوښې گيم: .....

زما د خوښې مضمونونه: .....

زه له دغو خوراكي شيانو رسه حساسيت لرم: .....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

بڼه به وي چې دا له خپل رضاعي رسپرست رسه رشیک
کړی ترڅو هغوی دررسه نور هم بلد یش.

لومړۍ برخه

د کنکټ فوسټرنګ خدمات څوک دي؟

د کنکټ فوسټرنګ خدمات رضاعي ميندې او پلرونه (رېپرستان) برابروي څوک چې د هغو ماشومانو پرورش کوي چې له خپلو کورنيو رسه نيش اوسېلي.

ستاسې رضاعي رېپرست له کنکټ فوسټرنګ خدماتو رسه راجسړ دي.

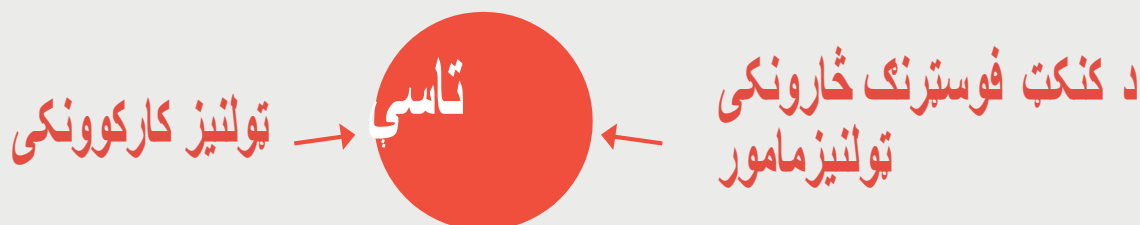
ولې دوه ټولنيز کارکوونکي دي؟

دوه ټولنيز کارکوونکي دي:

تاسې به خپل ټولنيز کار کوونکی ولرئ چې تاسې او ستاسې رېپرستانو رسه به ويني. ټولنيز کارکوونکی داسې يو کس وي چې هغه روزل شوی وي چې په سختو حالتو کې له ماشومانو او کورنيو رسه يې مرسته وکړي. هغه به تا ته هغه څه ترشېح کوي چې ستا په ژوند کې پېښېږي. ستاسې ټولنيز کارکوونکی او څارونکی ټولنيز کارکوونکی به په هاڅنگۍ رسه کارکوي ترڅو تاسې د رضاعي رېپرست په کور کې خوندي، خوشحاله او روغ واوسئ.

ستاسې ټولنيز کارکوونکی به د کنکټ فوسټرنګ خدماتو لخوا يو څارونکی ټولنيز کارکوونکی ولري. د هغوی دنده دا ده چې ډاډ ترلاسه کړي چې ستاسې رېپرستان په سمه توګه ستاسې پرورش کوي او ټولې مرستې چې دوی ورته اړتيا لري وروريښ. دوی به همدارنګه ستا رسه غږېږي چې مطمئن يې چې تاسې خوشحاله ياست او سم مراقبت مو کېږي. د کنکټ فوسټرنګ خدمات ټولنيز کارکوونکي روزي او ورره مرسته کوي او په دوامداره توګه ورره ويني. مور غواړو چې زموږ ټولنيز کارکوونکي مهربانه او مرستندويه وي او ستاسې رسه سم چلند وکړي.

که چېرې تاسې غواړئ چې خپل د ټولنيزو خدماتو مامور ډېر ځله ووينئ نو زموږ ټولنيزو خدماتو مامور ته ووايئ او هغه به ستاسې پيغام ورورسوي.

هېر مو نيش: مور ټول ستاسې د مرستې لپاره دلته يو!

• د کنکت فوسټرنگ خدماتو لخوا به یو ټولنیز مامور ستاسې او ستاسې د رضاعي رسپرست لیدلو ته درېش ترڅو معلومه کړي چې هرڅه سم دي.

• ستاسې ټولنیز مامور به همدارنگه ستاسې رسه ووبني چې د رضاعي رسپرست په هکله ستاسې نظر واخي او دا چې ژوند مو هلته څنگه دی.

• مور تل له خپلو رضاعي رسپرستانو رسه مالقاتونه تررسه کوو ترڅو ډاډه واوسو چې د هغوی روش له نورو رسه سم او احرامانه دي. مور غواړو چې زموږ رضاعي رسپرستان پر ماشومانو او تنکیو ځوانانو مهربانه واویس او وررسه مرسته وکړي. زموږ رضاعي رسپرستان به تاسې ته الرېسونه کوي او مالټر به مو کوي. هغوی تاسې ته غور نیي خو تل به دررسه موافق نه وي. که ستاسې له نظر رسه دوی موافق و نه اوسې درته وایي چې ولې.

مور پوهېږو چې دا ممکن ستاسې لپاره ډېر گران وخت وي او دا چې مختلف خلک په ژوند کې د تغیر په هکله مختلف غږېگون بڼې. بڼایي تاسې خپه واوسئ، په غصه واوسئ، مغشوش واوسئ او یا راحتته واوسئ. دا احساسات غیرمعمول نه دي خو دا درته گټه کوي کله چې د خپلو احساساتو په هکله غږېږئ. هرکله مو چې غوښتل خبرې وکړئ ستاسې رضاعي رسپرست درته چمتو دی چې خبره مو واوري. مور غواړو چې تاسې په کور کې آرامه واوسئ او ځان خوندي او په امن کې احساس کړئ. مور غواړو چې تاسې خپل نظریات ازادانه وویلی شئ خو دا په یاد وساتئ چې ستاسې رضاعي رسپرست ستاسې خونیتوب غواړي نو د دې لپاره به یې ځینې مقررات ټاکي وي.

د کنکت فوسټرنگ خدماتو هدف:

؛ چې ماشومانو او تنکیو ځوانانو ته په رضاعي کورونو کې بڼه مدیریت شوی او د لوړ کیفیت رضاعي پرورش برابر کړي؛
(د کنکت فوسټرنگ خدماتو انگیزه لیک)

دويمه برخه رضاعي پرورش کي اوسپدل

ستاسي رسپرست/رسپرستان .....

.....

نور خلک چي په دې کور کي اوسپري او يا په دوامدار ډول هلته راځي:

.....

له

هو

آيا په کور کي حيوانات هم شته (سپي، پيشو..؟)

که وي نو کوم حيوانات دي او نومونه يي څه دي؟

.....

پرورش په دې معنا ده چي تاسي له يوې رضاعي کورنۍ
رسه اوسپري کله چي نشئ کوالی له خپل مور او پالر
رسه واوسپري. ځيني وخت ورته تر مراقبت الندي اوسپدل
او يا پاملرنه کېدل هم وايي. ډېر دليلونه شته چي ولي
ماشومان

رضاعي کورونو ته ځي.

ولي تنكي خوانان رضاعي کورنيو رسه اويس؟

ډېر دليلونه موجود دي چې ولي تنكي خوانان پرورش الندي نيول کېږي. ښايي يو ماشوم د مرستي غوښتنه وکړي ځکه چې په کور کې يې ژوند ډېر گران وي. ځيني وخت ميندي او پلرونه پخپله د مرستي غوښتنه کوي. دا د ډېرو دليلونو له کبله کيدالی يې لکه ممکن هغوی ناروغه وي او سمبالښت ورته گران وي. او يا دا چې هغوی پوهېږي چې خپل ماشوم خوروي نو مرسته ترالسه کوي ترڅو د دې مخنيوی ویش.

ځيني وخت نور خلک د ټولنيزو خدماتو مامور ته وايي چې دوی د ماشوم په هکله اندېښنه لري او په کور کې يې سمه ساتنه نه کېږي. بيا ښايي د ټولنيزو خدماتو مامور د هغوی کور ته والړ يې او ماشوم له هغه ځايه بوځي ترڅو هغه خوندي او روغ وي. ځيني وخت د دې اړتيا پېښېږي چې د ټولنيزو خدماتو مامور محکمي ته والړ يې او له قايض غوښتنه وکړي چې امر صادر کړي ترڅو کونسل د ماشوم ساتنه وکړي.

آيا تاسې پوهېږئ چې دا پنځه نامتو کسان رضاعي پرورش الندي ول / په فرزندۍ نيول شوي و؟

۵. سنت

د هپ هاپ مشهور سندرغاړي په ۱۱۰۲ کې وويل چې کله مور يې مړه شوه نو د هغه نيا او نيکه بيا دې په فرزندۍ ونيو.

جيمي فوکس

هرنميد جيمي فوکس چې په Django Unchained فلم کې يې کار کړی و د هغه د نيا او نيکه لخوا لوی کړای شو. کله چې دې د ۷ مياشتو و نو هغوی په فرزندۍ ونيو.

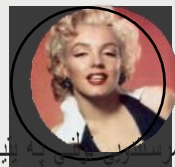
نيلسن منډيال

د نيلسن منډيال پالږ چې کله مړ شو نو دې چې يواځې ۹ کلن و. له دې کبله هغه د Chief Jongintaba Dalindybo لخوا سر شو.

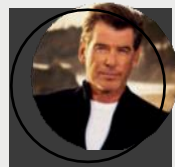
ميريلن مونرو

ميريلن مونرو چې کله وره وه نو په ۱۱ مختلفو رضاعي کورونو کې اوسېدلي وه وروسته له هغه چې مور يې په ځانگړي (دماغي) روغتون کې بسره شوه. هغې همدارنگه تقريباً يو کال د لس انجيلس د ماشومانو د مرستې کورنۍ په ښار کې تېر کړ.

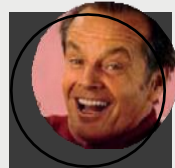
جيمز بانډ (پيرس برونزن) کله چې

د پيرس برونزن پالږ د هغه مور پرېښودله نو مور يې د نرسنگ درسونه پيل کړل ترڅو د خپل زوی سمه پالنه وکړای يې شو خو په عين وخت کې هغې دغه هرمنند د ملگرو او خپلوانو کورونو کې پرېښودل.

جاک نيکولسن

جیک نيکولسن غټ سړی و کله چې پوره شو چې هغه ښځه چې ده خپله خور گڼله په اصل کې يې مور وه او هغه چې يې خپله مور گڼله په اصل کې د ده نيا وه.

د رضاعي پرورش په هکله د رضاعي ماشومانو الهام بخشی ويناوي

دا چې رضاعي ماشوم يې دا څنگه احساس درکوي؟ داسې دی چې سړی پخپله سره

نړۍ کې اویس؛
مارک (۲۱ کلن) په انټرنیټ کې

مور ټول باید خپل رضایي کورنۍ د امکان وړ وگرځوو؛
مېمي (۷۱ کلنه) انټرنیټ

د یو رضاعي ماشوم په توګه چې کومه مشوره زه یو بل رضایي ماشوم ته ورکوالی شم دا ده چې هیڅکله امید له السه مه ورکوه ... هیڅکله داسې فکر مه کوه چې

ته بې ارزښته یې.
جین (۱۰۴ کلنه) انټرنیټ

رضاعي رسپرستان څوک دي؟

رضاعي رسپرستان بالغ کسان دي چې د هغو ماشومانو مراقبت کوي چې د یوې مودې لپاره له خپل کوره بهر ژوند کوي. تاسې د هغوی په کور کې اوسېږئ او هغوی مو ساتنه کوي.

- د رضاعي رسپرست پخپل کور کې به د ماشومانو پاملرنه کېږي
- هغوی به ماشومانو ته خوندي او آرامه کور برابروي. تاسې به ځانته بیله د خوب کوټه لرئ.
- رضاعي رسپرستان بودی، کایل او جیب خرڅ برابروي.
- که چېرې ښه نه وي نو رضاعي رسپرست به مو پاملرنه کوي، ممکن ډاکټر ته زنگ ووهي او یا ښايي بېرني طبي مرسته وغواړي.

• رضاعي رسپرستان له ماشومانو سره د مکتب کورنۍ وظیفو کې کمک کوي، د مکتب مالقاتونو او غونډو ته

ځي. دوی له مکتب سره ښې اړیکې سایت ترڅو ډاډ ترالسه یش چې ستاسې درسونه سم مخ ته ځي.

• رضاعي رسپرستان به ستاسې لپاره د مشغولیتونو بند و بست وکړي لکه المبو وهل، قیبال، سینا، کتابتون

ته نلل، بازار ته تګ، پارک ته تګ، عکایس او داسې نور. ستاسې د نوق له مخې.

• که چېرې کومه اندېښنه ولرئ رضاعي رسپرستان به چمتو وي چې له تاسې سره وغږېږي.

• رضاعي رسپرستان ښايي تاسې له ځان سره په رخصتی بوځي.

سناسي رضاعي رسپرست به همدارنگه :

- خان ډاډه کړي چې سناسي سمه پاملر نه کيږي
- هڅه وکړي چې سناسي لپاره رشايط برابر کړي چې خان د کورنۍ برخه وگڼي
- سناسي خبرو ته غور ونيي او کله چې خپه يې نو دررسه به مرسته کوي
- دررسه مرسته کوي چې نوي شيان زده کړي

هغوی به همدارنگه خانونه مطمئن کړي چې تاسي:

- خانته بيله د خوب کوټه لرئ
- د خپلو کاليو او نورو شيانو د اينودلو لپاره ځای لرئ
- کله چې سناسي ټولنيز مامور راځي د هغه د ليدلو لپاره ځای لرئ
- تاسي دا اختيار لرئ چې د خپلي خوښې مذهبي مراسم وملانځئ

آيا په کور کې مقررات شته؟

رضاعي کورونه ټول يو شان نه وي. رضاعي رسپرستان به ماشومانو ته وايي چې په کور کې کوم مقررات ټاکل شوي دي ترڅو تاسي خراب اوسئ چې په کور کې کوم کارونه کوالی او کوم نشئ کوالی. دغه مقررات سناسي د روغتيا او خونديتوب لپاره گټور دي. رضاعي رسپرستان له تاسي غواړي چې:

- د خلکو درناوی وکړئ
- له کورنۍ رسه يوځای ډوډۍ وخورئ او نور تفريحي کارونه تررسه کړئ.
- هره ورځ مکتب ته والړ شئ
- د کورنۍ مقررات مراعات کړئ
- خپل نظر رشیک کړئ

د نه وهلو پالیس

زمور رضاعي رسپرستانو دا موافقه کړې ده چې دوی به د دوی تر پرورش الندي ماشومانو ته نامناسبه سزا نه ورکوي او همدارنگه څپېږي به ورکوي او وهي به يې نه.

فرهنگ او دود دستور

مور هڅه کوي چې ماشومان هغو رضاعي رسپرستانو ته ولېږي چې سناسي په دود او دستور، مذهب او ژبه پوهېږي. که دا ممکن نه وي نو بيا مور کوشش کوي چې دررسه مرسته وکړي چې تاسي خپل فرهنگ، دود، مراسم او مذهبي مقدسات چې له پخوا ورسره آشنا يې تجربه کړئ.

سوال او جواب

څومره وخت به زه تر رضايي پرورش الندي يم؟ له

رضاعي رسپرست رسه ستاسې د اوسېدلو موده ستاسې شخصيت حالت پورې اړه لري. تاسې ممکن د لنډې مودې لکه يو څو مياشتو لپاره هلته واوسېږئ او يا د اوږدې مودې لپاره. ستاسې د ټولنيزو خدماتو مامور به درته وايي چې څومره موده به له رضاعي رسپرست رسه اوسېږئ.

زما کورنۍ څنگه، بيا بې ليدالې شم؟

ستاسې رضاعي رسپرست او د ټولنيزو خدماتو مامور به درسه مرسته کوي چې خپله کورنۍ او ملگري ووينئ. کله چې د ټولنيزو خدماتو مامورين د ماشومانو او تنکيو ځوانانو او د هغوی د کورنيو رسه د ارتباط په هکله غږېږي نو معمولاً د همتاس؛ لغت کارېږي.

که دا ممکن نه وي نو درته به وويل پش چې ولې تاسې هغوی نشئ ليدالې. له خپلې کورنۍ رسه د ارتباط په هکله به ستاسې ارزوگاني او احساسات به په پام کې نيول کېږي. که نور خلک وي چې ستا لپاره مهم دي او غواړي چې هغوی وويني او يا په ټيليفون ورسره وغږېږي نو يا د ټولنيزو خدماتو مامور او يا د کنکټ فوسټرنگ خدماتو ټولنيز کارکوونکي ته ووايه.

زما تعليم څنگه؟ کله

چې تاسې رضاعي کور ته راشئ نو ستاسې د ټولنيزو خدماتو کارکوونکي به کوبنښ وکړي چې ستاسې مکتب بدل نيش. که دا ممکن نه وي نو بيا د ټولنيزو خدماتو کارکوونکي او ستاسې رضاعي رسپرست به د نوي مکتب په انتخابولو کې ستاسې نظر واخي. ستاسې معلم ته به وويل پش چې تاسې له رضاعي کورنۍ رسه اوسېږئ، هغوی به په مکتب کې ځانگړې غونډې درته تنظيم کړي چې PEP (شخصي تعليمي پلان) نومېږي. د دې غونډو موخه ستاسې د تعليمي پرمختگ څارنه ده، چې معلومه پش چې په مکتب کې مو حالت څنگه

دی او دا چې که د نورې مرستې او مالټر گنجایش موجود وي نو دې شخصيت پش ترڅو تاسې خپل پوتانسيال څومره کارکړکي وکړای شئ. د دې غونډو مرستې به د مکتب نه به کس کړي او نور گبونوال به يې تاسې، ستاسې رضاعي رسپرست، د کنکټ فوسټرنگ خدماتو ټولنيز مامور او ممکن ستاسې مور او پلار وي.

په دې PEP کې به ستاسې اوسنی منري، د امتحانونو نتيجي، راتلونکي اهداف او د احتيايل مرستو جزئيات شامل وي کوم چې به درسه مرسته وکړي چې خپلو اهدافو ته ورسېږئ.

دریمه برخه – مالقاتونه

د پرورش پالن

هر ماشوم چې د ځایي کونسل لخوا یې پرورش کېږي باید د پرورش پالن پالن ولري. رضاعي ماشوم، د ماشوم مور او پالار او رضاعي رسپرستان باید د پرورش د پالن په جوړولو کې ښکېل وي. د پرورش پالن کې ټول هغه معلومات شامل وي چې ستاسې لپاره مهم دي، لکه:

- ولي تاسې رضاعي رسپرست رسه اوسېږئ
- ستاسې تعلیمي اړتیاوي
- آیا مخصوصو تداپیرو ته اړتیا شته ترڅو ستاسې مذهبي، فرهنگي،
- څومره وخت پس تاسې کوالی شئ خپله کورنۍ
- ژبني او یا نژادي ضرورتونه
- وینئ
- رفع پش.
- ستاسې روغتیايي اړتیاوي

د پرورش پالن باید ساده او پوهېدلو وړ وي او په منظم ډول بیا کتنه یې تررسه کېږي. د پالن یو نقل تاسې ته باید درکړل پش.

مالقاتونه

یو شمېر مختلف مالقاتونه به تررسه کېږي چې تاسې، ستاسې د ټولنیزو خدماتو کارکوونکی او رضاعي رسپرست به په کې گډون وکړي. یو شمېر یې LAC (تر پرورش انډي د بیا کتنې غونډه) نومېږي. دا مالقاتونه په منظمه توگه تررسه کېږي ترڅو ډاډ ترالسه پش ستاسې اړتیاوي د پرورش د پالن رسه سم پوره کېږي. لومړی مالقات ستاسې د رضاعي رسپرست کور ته له تگ نه په ۰۲ کاري ورځو کې دننه باید تررسه پش. بله یې وروسته له دريو میاشتو اوبیا کله چې ۶ میاشتې دي پوره پش. د LAC بیاکتنو مرشې یو کس کوي چې د بیا کتنو خپلواک افر یا IRO ورته وايي ځینې ماشومان چې لومړی ژبه یې انگلیسي نه وي ممکن یو ترجان ته اړتیا ولري چې د

غونډې په اوردو کې ورسره مرسته وکړي. ځینې نور ماشومان ممکن وغواړي چې یو وکیل ولري ترڅو په منلینگی یې خړې وکړي.

د LAC بیاکتنې ټول هغه کسان چې ستاسې په پرورش کې برخه اخي په یوځای رسه راټولوي.

دا د دې فرصت برابرې چې :

- ستاسې د پرورش پالن بیا وکتل پش
- په پرورش کې ستاسې پرمختگ وڅېړل پش
- ستاسې د راتلونکې لپاره پالونه جوړ پش
- ستاسې ارزوگاني او احساسات په پام کې ونیول پش

د بیا کتنو خپلواک افرس څه شی دی او څنگه ورسره متاس نیولی شم؟

IRO یو تجربه لرونکی ټولنیز کارکوونکی وي چې د ماشومانو د خدماتو له ادارې رسه تر او نه لري. کله چې تاسې نوی رضاعي کور ته کډه کوئ هغه وخت درته یو IRO ټاکل کېږي. د IRO دنده دا ده چې ډاډ ترالسه کړي چې ستاسې سم پرورش کېږي او دا چې ځایي کونسل او رضاعي رسپرست ستاسې ټولې اړتیاوي پوره کوي. IRO همدارنگه ډاډ ترالسه کوي چې تاسې پخپلو احساساتو پوهېږئ او څه غواړئ چې وپش. هغه دا کار له بیاکتنې غونډې نه د مخه ستاسې رسه په یو په یو مالقات کې تررسه کوي. ښايي له تاسې نه

وغوښتل پش چې د خپلو ارزوگانو او احساساتو په هکله یو لنډ پوښتنلیک بشپړ کړئ.

که چېرې تاسې د خپل پرورش پالن په هکله کومه اندېښنه او یا پوښتنه لرئ تاسې کوالی شئ چې له خپل IRO رسه هروخت وینئ، ضرورت نه لرئ چې بیاکتنې غونډې ته انتظار وکړئ. ستاسې ټولنیز مامور، رضاعي رسپرست او یا د فوسټرنګ خدماتو ټولنیز مامور درته معلومات درکوالی پش چې څنگه له خپل IRO رسه اړیکه نیوالی شئ. همدارنگه د لومړی بیا کتنې په وخت کې تاسې پخپله

کوالی شئ د IRO شمېره ورنه واخلي.

څلورمه برخه – خوندي اوسېدل

خوړول

ټول دغه اعل خورول گڼل کېږي: اخطار ورکول، په بد نوم يانول، سکندل، وهل، وپښته کښول او نور فزيکي گواښونه او يا اعل چې ستاسې د خپگان سبب گرځي. که فکر کوئ چې په مکتب کې خورول کېږي نو تاسې کوالی شئ چې له خپل رضاعي رسپرست او يا معلم رسه وغږېږئ.

تاسې هروخت کوالی شئ چې د خپل رضاعي رسپرست له کور نه خپل ټولنيز کارکوونکي ته زنگ ووهئ. هغوی به درسه

مرسته کوي او خواخوږي به درښيي، نورې ادارې هم شته چې درسه ممکن مرسته وکړای شي او يا تاسې چايلډ الين ته زنگ وهلئ شئ ۱۱۱۰۰۸۰

د انټرنېټ له لارې د خورونې راپور ورکړئ

څنگه کوالی شئ د انډېبنو راپور ورکړئ؟

که په انټرنېټ کې چې يو چا رسه په مناسبې توګه يو شئ کوي او يا درته وايي چې ستاسې د خپگان، انډېبنمن کېدلو او يا ناراحتۍ کېدلو سبب گرځي، که کوم څوک درنه غواړي چې يو کار وکړي چې تاسې يې نه غواړئ، او يا يو شئ هلته وينئ چې نه مو خوښېږي، نو بايد د دې پرخالف يو څه وکړئ.

که داسې وپېش نو بايد په ياد ولرئ چې په دې کې تاسې مالمت نه يئ. تل يو مرش کس

ته ووايي – لکه معلم، مور، پالډ، رضاعي رسپرست، يوت ورکر او يا کوم بل مرش کس

چې تاسې ورباندې اعتبار کوئ.

که پيغامونه وي چې ستاسې د خپگان سبب گرځيدل وي نو هغه وساتئ او بيا مرش کس ته يې وښايئ. هغه بيا درته مشوره درکوالی پېش چې څه وکړي. دا تشويش مه لرئ چې څوک به درباندي په قهرېږي – ځکه تاسې کوم غلط کار نه دی کړی.

که فکر کوئ چې کوم مرشان چې پېژنئ هغوی ته نشئ ويلی، نور خلک هم شته چې درسه مرسته کوالی پېش.

د نور معلومات، مشورو او مالټر لپاره د دولت CEOPS ويبپاڼې ته والږ شئ، چېرې چې خورا ډېر گټور معلومات ستاسې لپاره موجود دي، او درته ښيي چې څنگه د هغه څه په هکله چې له تاسې پېښه شوي راپور ورکوالی شئ. لينک يې دی: www.ceop.police.uk

په بېرېن حالت کې تاسې ۹۹۹ ته زنگ وهلئ شئ او د پوليسو غوښتنه کوالی شئ. يواځې په بېرېن

حالت کې ۹۹۹ ته زنگ ووهئ د مثال په ډول که ځان مو په خطر کې وي او عاجلې مرستې ته اړتيا لرئ ځکه چې کوم څوک مو خوږوي او اراده لري چې خوږ مو کړي.

څلورمه برخه – خوندي اوسېدل

څلورمه برخه – له ماشومانو ناوړه جنيس گټه پورته کول

له ماشومانو ناوړه جنيس گټه پورته کول څه ته وايي؟

د جنې گټه پورته کولو تشخيص گران وي ځکه تاسې فکر کوئ چې له هغه کس – يا خلکو رسه چې غواړي ستاسې له اعتبار نه سو استفاده وکړي، بڼه اړيکه لري.

دا کېدای يېش پو ملگري وي او يا څو ملگري وواويېس. کېدای يېش دا داسې پو کس وي چې تاسې ورته گړل فريند او يا بواې فريند په سرگه گورئ. دا بڼايي پو کس او يا يوه بله خلک وي چې تاسې تازه وررسه معرف شوي يئ. دا ممکن پو کس وي چې آتالين وررسه خربي کوئ. خو هرڅوک چې دى، هغوى ممکن له زيرکو الړو ستاسې نه سو استفاده وکړي – او دا په دې معنا ده چې مخکې له دې چې تاسې په ځان پوهېږئ هغه به درته زيان رسولى وي. د مثال په ډول ممکن يوڅوک درته پيسې، نشه يي مواد، رشاب، تحفي او يا د اوسېدلو

ځاى درکړي او بيا په بدل کړي تاسې مجبوره کړي چې يو له النډينيو شيانو نه ورته وکړئ:

وررسه جنې عمل (سکس) تررسه کړئ يو

■ جنې عمل پر هغه اجرا کړئ

پرتاسې باندې په داسې ډول الړو ووهي چې تاسې ناراحته کړي درته لوڅ

■ انځورونه وښيي – فلمونه او او عکسونه

■ هغه ته وگورئ په داسې حال کې چې هغه يو جنې عمل اجرا کوي، سکس کوي او يا په جنې ځان ملسوي

نو ځکه مهمه ده چې د يو چا حرکتو او سکانتو ته پام وکړئ چې ممکن څنگه يې چې درښيي پنه حقيقت کې هغسې نه وي.

که تاسې د ځان او يا د کوم ملگري په هکله انډېبنه لري نو ژر تر ژره له مرش کس رسه خربي وکړئ. کوم خلک چې دررسه مرسته کوالې يېش هغه عبارت دي له مور او پالار، رضاعي رسپرستان، معلمان او ټولنيزو خدماتو کارکوونکي.

که چېرې تاسې او يا کوم ملگري مو په عاجل ډول په خطر کې وي او بېرني مرستې ته اړتيا ولري نو ۹۹۹ ته زنگ ووهئ او يا له ځايي پوليسو رسه اړيکه وښئ.

څلورمه برخه – د رضاعي ماشوم په توګه زما حقوق

د رضاعي ماشوم په توګه زما حقوق

دا زما حق دی چې خوندي، په امن کې او محفوظ ووسم

دا زما حق دی چې ځانګړې مرسته راکړل یش که چېرې زه ناتوانه يم دا زما حق

دی چې د ماشومانو د حقوقو افرس ته الرسی ولرم

دا زما حق دی چې د خپلې روغتیا په هکله معلومات او مشوره راکړل یش

دا زما حق دی چې د خپل مذهب او فرهنگ د تعقیبولو اجازه ولرم

دا زما حق دی چې زما نظریات دي واورېدل یش او پام ورته ویش

دا زما حق دی چې یو وکیل ته الرسی ولرم

خپلواک احوال اخیستونکي (لیدنه کوونکي)

کله چې تاسې له رضاعي رسپرست رسه اوسېږئ نو دا مو حق دی چې د یو خپلواک احوال اخیستونکي لخوا لیدنه مو ویش. خپلواک احوال اخیستونکي د ځایي کونسل او یا د کنکټ فوسټرنګ خدماتو لپاره کار نه کوي، نوی رضاکار خلک دي چې غواړي له رضاعي ماشومانو او تنکیو ځوانانو رسه مرسته وکړي.

سناسي ټولنیز کارکوونکی ممکن سناسي نه په دې هکله وپوښتي او یا تاسې خپله د خپلواک کس غوښتنه کوالی شئ.

د خپلواک احوال اخیستونکي دنده په الندي ډول ده:

- چې دررسه وويني
- سناسي خبرې واورې او تشویق مو کړي چې د ژوند په ټولو چارو کې بريالی شئ.
- دررسه مرسته وکړي او ښه وخت ولری
- او یا فقط یو کس موجود وي چې تاسې وررسه خپلې خبرې کوالی شئ.

وکیل

وکیل یو کس وي چې دررسه مرسته کوي چې سناسي نظریات واورېدل یش. هغوی ځایي کونسل رسه کار نه کوي. وکیل په النديښو برخو کې دررسه مرسته کوالی یش:

- د بیلګتې په مالقاتونو او یا نورو مالقاتونو کې کله چې فیصلي کېږي
- که چېرې تاسې د خپل پرورش له کومې برخې نه رايض نه یې او یا له خپل پرورش رسه موافق نه یئ.
- که تاسې غواړئ چې رسمي شکایت وکړئ

که غواړئ وکیل ولری نو له خپل ټولنیز کارکوونکي رسه وغږیږئ

د ماشومانو د حقوقو افرس

د ماشومانو د حقوقو افرس له ټولنيزو مامورينو، رضاعي رسپرستانو او نورو كسانو رسه چې د ماشوم په پرورش كې ونډه اخي رسوگار نلري. د ماشومان د حقوقو افرس رسه همدارنگه متاس نيول كېداي ش چې ډېرې فكر كوئ چې ستاسې خرابي نه اورېدل كېږي. تاسې كوالى شئ له خپل ټولنيز كاركوونكي نه وغواړئ چې له خايي سيمي نه ورسره اړيکه ونيسئ. ټاكل شوى افرس به بيا ستاسې رسه د ليدلو او غږېدلو بنډوبست وكړي او نور اړين اقدام به وكړي.

پينځمه برخه – څرگندونې او شكايات

خرابي وكړئ او وغږېږئ

شكايت

له رضاعي رسپرست رسه اوسېدل تل اسانه دي، خو مهمه ده چې په ياد ولرئ چې ډېر خلک شته چې غواړي ستاسې مرسته وكړي چې تاسې خوشحاله واوسئ او سم پرورش مو كېږي. كه چېرې تاسې پخپل رضاعي كور كې او يا په عمومي ډول په ژوند كې خوشحاله نه يئ نو بايد يو چا ته چې ورباندې باور كوئ ووايئ.

تاسې كوالى شئ له النډينو كسانو رسه خرابي وكړئ:

- له خپل رضاعي رسپرست رسه
- له خپل ټولنيز كاركوونكي او يا د رضاعي رسپرست ټولنيز كاركوونكي رسه
- يو معلم رسه
- په كنكت فوسټرنگ خدماتو كې له رضاعي مدير رسه
- خپل IRO (د بيا كتنې خپلواك افرس)

كه ستاسې شكايات د رضاعي رسپرست په هكله وي تاسې كوالى شئ په كنكت فوسټرنگ خدماتو كې له مدير رسه اړيکه ونيسئ او هغه به كوښښ كوي چې مشكل درته حل كړي.

تاسې مور رسه په النډي پته متاس نيوالى شئ:

Connect Fostering Services Limited

The Stables, Parsonage Farm,

Hollow Hill LN, SLO OJW

Tel: ۰۲۰ ۰۸۷۳ ۳۳۳۳ / ۰۲۰ ۱۷۳۳ ۲۹۱۹

او يا كوالى شئ د شكاياتو كارت بشپړ كړئ (شا يې وگورئ)

څرگندونه

مور ته خپل نظر وړاوي چې څنگه مور خپل خدمات ښه کوالی شو

تقدیر

که د ټولنیز مامور او یا رضاعي رسپرست له خدمتو نه خوشحاله یئ مور ته ووايست

تر دې وروسته به څه کيږي؟

کله چې مور ته ستاسې راوريس مور بيا درته ليک درلېږو چې تائيد کړو چې مور ستاسې شکايت/ توصيف ترالسه کړی دی. مور به همدارنگه د هغه نوم درته درکړم چې ستاسې قضيه به څېړي او دا چې څومره وخت به ونیي. کله چې ستاسې شکايت ځواب پش مور بيا درسه متاس نيسو چې پوه شو چې تاسې له نتيجه نه پي رايض یئ او که نه. که مو فکر کولو چې شکايت مو سم نه دی حل شوی، مور بيا درته وايږ چې وکړئ.

مور دا ژمنه کوو چې:

- ستاسې شکايت به جدي نيسو
- ژر تر ژره به پي حلوو
- ترڅو چې حل شوی نه وي درته په مرحله په مرحله وايو چې څه پرمختگ شوی
- هڅه کوو چې معلومه کړو چې څه ستونزه رامنځته شوې ده او ولي
- تاسې ستاسې د حقونو او ايبل په هکله مشوره درکوو

دا په ياد ولرئ چې شکايت کول مو حق دی، له دې کار رسه تاسې ته هيڅ ډول مشکل نه جوړېږي.

که خوشحاله نه یاست

ایا په دې پوهېږئ چې ډېر نور خلک شته چې ورسره متاس نیولی شئ که چېرې خوشحاله نه یئ.

په دې کې النډینی ادارې شاملې دي:

کورم وایس

تیلیفون: ۰۸۰۰۸۸۰۸۰ ۲۹۷۵ ایمیل:

info@coramvoice.org.uk

کورم وایس یوه مې خیریه موسسه ده چې د ماشومانو او تنکیو ځوانانو لپاره کارکوي ترڅو د هغوی غږ بدرگه کړي او مالتر وکړي چې په ژوند کې یې مثبت بدلون رامنځته یښ.

آفسټیډ

آدرس: Piccadilly Gate, Store Street, Manchester, M1 2WD

تیلیفون: ۰۳۰ ۱۳۲۱۳۲۱۰۳۰

ایمیل: enquiries@ofsted.gov.uk

ویبپاڼه: www.ofsted.gov.uk

آفسټیډ غواړي مطمئن وایس چې د فوسټرنګ ایجنسی لکه کنکټ فوسټرنګ خدمات خپلې دندې په سمه توګه مخ ته بیایي او د رضاعي ماشومانو سم پرورش کيږي. کوم کسان چې ستاسې تیلیفون ته ځواب

وایي ستاسې ستونزو ته به واورې او کتالی یې چې موږ څه کوو.

د انګلستان لپاره د ماشومانو کمیسیون

آدرس: Sanctuary Buildings, 20 Great Smith Street, London,

SW1P 3BT

تیلیفون: ۰۸۰ ۱۳۷۰۸۲۵۰۸۰

ایمیل: help.team@childrenscommissioner.gov.uk

د ماشومانو د مرستې لیکه

تیلیفون: ۰۸۰ ۱۱۱۱۰۰۸۰ (دا وریا ده) تاسې

چایلد لین رسه د هرڅه په هکله اړیکه نیوالی شئ. هیڅ مشکل ډېرعت او یا

ډېرکوچنی نه دی. ښه ده چې و یې وایي د دې پرځای

چې دننه یې وساتي.

د تنکیو ځوانانو د مالتر مې خدمات (NYAS)

تیلیفون: ۰۸۰ ۱۰۱۸۰۸۸۰۸۰

ایمیل: help@nyas.net

د ماشومانو په خلاف د ظلم د مخنیوي مې ټولنه (NSPCC)

تیلیفون: ۰۸۰ ۰۰۵۰۰۸۰۰۸۰

ویبپاڼه: www.nspcc.org.uk

د کوید-۱۹ د وروستي الرینود لپاره دا ویبپاڼه وګورئ:

www.gov.uk/coronavirus

ما لېرې کړه

دا کارت لېرې کړه او خوندي یې وساته. په دې کې ټولې

مهمې شمېرې موجودې دي چې کله

خوشحاله نه یې نو زنگ ورته وهلی شي.

په دې برخه کې تاسې هرڅه مو چې خوښه وي ليکالی شئ.

خپل نظر موږ رسه رشیک کړئ.

موږ خوشحالیرو چې ستاسې نه بې واورو.

۱. ما دا الر بنود لوستلی (يو انتخاب کړئ) هو نه

۲. ایا دا الر بنود گټور و هو نه

حاله نه یی او غواری شکایت وکړی نو پوهیږئ چې چا رسه مناس ونیسی؟ هو نه

۴. آیا کوم شی موږ نه پاتې شوی دی؟ که داسې کومه موضوع وي چې که اضافه یېش نو دا الر بنود به نور هم ښه یېش؟

۵. کومه پوښتنه لری؟

مننه له نظریاتو لپاره مو!

که چیري تاسي څرگندونه، تعريف او يا شکايت لري نو مور غواړو له تاسي يې واورو. لطفاً له خپل رضاعي رسپرست نه وغواړئ چې دا درته غوڅ کړي.

تاسي کوالی شی د دي فورمي د ډکولو لپاره له خپل ټولنيز مامور، معلم او يا رضاعي رسپرست نه مرسته وغواړئ. لطفاً بشپړه فورمه د کنکټ فوسټرنگ خدماتو ټولنيز مامور ته ورکړئ. ستاسي پر څرگندونو به عاجل اقدام ویش او تاسي ته به وويل پش چې مور نور څه اقدام کوالی شو.

زما نوم ..... عمر .....

آدرس .....

زما د تېلفون شمېره : .....

زما څرگندوني : .....

که چیري تاسي څرگندونه، تعريف او يا شکايت لري نو مور غواړو له تاسي يې واورو. لطفاً له خپل رضاعي رسپرست نه وغواړئ چې دا درته غوڅ کړي.

تاسي کوالی شی د دي فورمي د ډکولو لپاره له خپل ټولنيز مامور، معلم او يا رضاعي رسپرست نه مرسته وغواړئ. لطفاً بشپړه فورمه د کنکټ فوسټرنگ خدماتو ټولنيز مامور ته ورکړئ. ستاسي پر څرگندونو به عاجل اقدام ویش او تاسي ته به وويل پش چې مور نور څه اقدام کوالی شو.

زما نوم ..... عمر .....

آدرس .....

زما د تېلفون شمېره : .....

زما څرگندوني : .....

که چیري تاسي څرگندونه، تعريف او يا شکايت لري نو مور غواړو له تاسي يې واورو. لطفاً له خپل رضاعي رسپرست نه وغواړئ چې دا درته غوڅ کړي.

تاسي کوالی شی د دي فورمي د ډکولو لپاره له خپل ټولنيز مامور، معلم او يا رضاعي رسپرست نه مرسته وغواړئ. لطفاً بشپړه فورمه د کنکټ فوسټرنگ خدماتو ټولنيز مامور ته ورکړئ. ستاسي پر څرگندونو به عاجل اقدام ویش او تاسي ته به وويل پش چې مور نور څه اقدام کوالی شو.

زما نوم ..... عمر .....

آدرس .....

زما د تېلفون شمېره : .....

زما څرگندوني : .....

که چیري تاسي څرگندونه، تعريف او يا شکايت لري نو مور غواړو له تاسي يې واورو. لطفاً له خپل رضاعي رسپرست نه وغواړئ چې دا درته غوڅ کړي.

تاسي کوالی شی د دي فورمي د ډکولو لپاره له خپل ټولنيز مامور، معلم او يا رضاعي رسپرست نه مرسته وغواړئ. لطفاً بشپړه فورمه د کنکټ فوسټرنگ خدماتو ټولنيز مامور ته ورکړئ. ستاسي پر څرگندونو به عاجل اقدام ویش او تاسي ته به وويل پش چې مور نور څه اقدام کوالی شو.

زما نوم ..... عمر .....

آدرس .....

زما د تېلفون شمېره : .....

زما څرگندوني : .....

انگلیس

په دې بروشور کې لیکل شوي معلومات به په نورو بڼو او ژبو موجود وي. که چېرې تاسې نوري مرستې ته اړتیا درلودله نو مور رسه په انډي پته او شمېرو تماس نیوالی شئ.

Connect Fostering Services Limited
The Stables, Parsonage Farm,
Hollow Hill LN, SL0 0JW
Tel: 020 3780 3333/ 020 3371 9192

